

svědkyně pro souzený případ nanejvýš důležité. Vždyť skoro jen na mimosoudních výpovědích této svědkyně, jak byly reprodukovány jinými svědky, byla vybudována obžaloba. Při tom se však vyskytly vážné pochybnosti o tom, zda jest tato svědkyně schopna spolehlivé chápavosti a správného projevu. Nemůžeť svědkyně podle protokolu o hlavním přelíčení ani spolehlivě udati, jak jest stará, kde bydlí, a, byvši upozorněna předsedou na odchýlná udání v přípravném řízení, chce se vzdáti, by se mohla zeptati, jak je stará, a ve kterém čísle bydlí; nemá podle výpovědi svědků »zdravý rozum«, jest »slabá na hlavu« a pod., takže se zamítnutý návrh podle zřejmého smyslu týkal zjištění důležité okolnosti, a byla tím, že mu nebylo vyhověno, obhajoba zkrácena. Bylo proto zmateční stížnosti vyhověti a uznati, jak se stalo. Při novém projednání případu bude porotnímu soudu dbáti zákazu reformationis in peius, takže nebude lze již přihlížeti k tomu, že obžaloba zněla na zločin vraždy, ani k příbuzenskému poměru obžalovaného k usmrcenému, a že nebude již lze vyměřiti případný nový trest podle vyšší sazby § 142 tr. zák. Soudu bude uvažovati i o tom, zda vzhledem k rozporu v posudcích znalců slyšených za vyšetřování na jedné straně a znalců slyšených při hlavním přelíčení na straně druhé, nebude nutno vyžádati posudek soudní lékařské rady o tom, zda lze v souzeném případě jako příčinu roztržštění lebky vyloučiti pouhý pád.

Čís. 4162.

Zlý úmysl, jehož je třeba pro skutkovou podstatu zločinu, předpokládá jednak činnost myšlenkovou (představivou), jednak činnost vůle. I když pachatel měl vůli přivoditi určitý výsledek jednání, není tím vyjádřeno ještě, že si též zlo se zločinem spojené rozvážil.

Zákon stihá za přestupek opilství činy, které, provázeny úmyslem podle § 1 tr. zák., byly by zločinem, při nichž však složitější duševní pochody, pro zločinný úmysl nevyhnutelné, jsou pro úplné opilství pachatelovo vyloučeny.

Otázka, zda pachatel měl vůli ohroziti statky v § 85 b) tr. zák. uvedené, patří ke stránce subjektivní, již soud nemusel zjišťovati v jednotlivých jejích složkách, jakmile, zjistiv úplné opilství pachatelovo, posuzoval jeho činnost jen s hlediska přestupku § 523 tr. zák.

(Rozh. ze dne 15. května 1931, Zm I 49/30.)

Nejvyšší soud jako soudu zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 29. listopadu 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem opilství podle § 523 tr. zák. a přestupkem krádeže podle §§ 171, 460 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Podstatou zmateční stížnosti, uplatňující ve směru odsouzení obžalovaného pro přestupek § 523 tr. zák. (§ 85 b) tr. zák.) zmateční dů-

vody podle § 281 čís. 5, 9 a) a b) tr. ř., jest jednak, že odděluje náležitost »vůli přivoditi nebezpečí« při zločinu veřejného násilí podle § 85 b) tr. zák. od subjektivní stránky skutkové podstaty a přičleňuje ji jako zákonný znak ke stránce objektivní, jednak, že skutkové zjištění »zlomyslnosti« trestného skutku považuje za vyřešení subjektivní stránky zločinu podle § 85 b) tr. zák. Tento základ uplatňovaných zmatečností jest však vadný a spočívá na mylném právním pojetí skutkové podstaty onoho zločinu i přestupku, přesněji řečeno: na mylném rozložení zákonných znaků zločinu veřejného násilí podle § 85 b) tr. zák. a na vadném názírání na pojem zlého úmyslu. Zdá se, že stěžovatel byl sveden na scestí ve svých úvahách o nezbytnosti prvku vůle nejen pro zločin § 85 b) tr. zák., nýbrž i pro přestupek podle § 523 tr. zák. dvěma různými, při tom však jemně odstíněnými psychologickými stránkami zlého úmyslu podle § 1 tr. zák. Zlý úmysl pro zločin potřebný předpokládá jednak činnost myšlénkovou (představivou), jednak činnost vůle (rozváženo — umíněno, bedenken — beschliessen). I když pachatel měl vůli přivoditi určitý výsledek jednání, není tím vyjádřeno ještě vše to, co vyžaduje zlý úmysl § 1 tr. zák. (ač se pravidelně ta i ona stránka duševní činnosti vyvíjí současně a splývá v jedno), by si totiž pachatel též zlo se zločinem spojené »rozvážil«, ať již přímo logickými úvahami, ať pouhým letmým uvědoměním si následků činu a okolností jej provázejících. Odlišnost těchto dvou stránek zlého úmyslu vynikne při abnormalitách duševního stavu, na př. při pomatení smyslů (§ 2 c) tr. zák.), ať již z opilství nebo z jiné příčiny; činnost představivá a usuzovací jest dotčena a porušena ve svých logických pochodech a normálních řetězech úsudkových, nikoli však činnost vůle. Základem napadeného rozsudku jest skutkové zjištění, že obžalovaný vhodil kámen do okna obydlené světnice, v níž po rozbití vnější a vnitřní tabule okenní zasáhl Bohuslavu K-ovou, stojící dva kroky od okna, a že v téže asi vzdálenosti od okna stála jiná osoba, dále skutkové zjištění, že čin obžalovaného byl očividně zlomyslný, že se jevil na venek jako takový, že však obžalovaný nevěděl pro opilost, co dělá. Soud tu jen vyjadřuje na podkladě doslovu prvního odstavce § 85 tr. zák. vzhledem k současně zjištěné opilosti, že nešlo o skutek obžalovaného, který by co do jeho výsledku bylo lze posuzovati jen jako dílo náhody nebo neopatrného si počínání (§ 431 tr. zák.), nýbrž o skutek též ve směru trestného výsledku chtěný pachatelem jednajícím v úplném opilství. K objektivní stránce skutkové podstaty však nepřináleží »vůle způsobiti ohrožení pro život atd.«, jak se zmateční stížnost domnívá. Otázka, zda se vůle obžalovaného nesla i tímto směrem, patří již ke stránce subjektivní, ji však nalézací soud řešiti v jednotlivých jejích složkách neměl již příčiny, jakmile, zjistikv úplné opilství pachatelovo, posuzoval jeho činnost jen s hlediska přestupku § 523 tr. zák. Vzhledem ke způsobu, jakým zmateční stížnost číselně ony výtky provádí, stačí všeobecně podotknouti, že výtka proti rozsudku, že se neobírá onou domněle »důležitou objektivní známkou zločinu podle § 85 b) tr. zák., vůli způsobiti ohrožení pro život atd.«, že tudíž ji nezjišťuje, není neúplností rozsudku podle § 281 čís. 5 tr. ř., již rozumí zákon for-

melní výtku jiné podstaty, tu však jde o námitku povahy hmotněprávní podle § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř.

Z onoho výkladu pojmu »zlomyslnosti« a »zlého úmyslu« plyne, že rozsudek netrpí vnitřním rozparem zmateční stížností vytykaným, odsuzuje obžalovaného jen pro přestupek § 523 tr. zák., jenž předpokládá nedostatek náležitostí subjektivní stránky zločinu, současně však shledává čin obžalovaného »očividně zlomyslným«. Nedostatek zjištění této »zlomyslnosti« v naznačeném smyslu činil by naopak při opilosti obžalovaného jeho skutek beztrestným, an by objektivně tvořil jen základ pro přestupek § 431 tr. zák. Domnívá-li se zmateční stížnost, že rozsudek skutečně zjistil i subjektivní náležitosti zločinu podle § 85 b) tr. zák., jak výslovně podotýká, přehlídí, že jest v uplatňovaném směru vůbec podle § 282 odst. 2 tr. ř. nepřipustná, uplatňujíc, co není ve prospěch obžalovaného. Zmateční stížnost není odůvodněná ani, pokud vytyká, že rozsudek neobsahuje důvody pro zjištění »zlomyslnosti« činu, a že jest v rozporu s výpovědí svědka K-e. Výrok »toto jednání bylo očividně zlomyslné« jest jen zjišťujícím úsudkem nalézacího soudu, utvořeným v rámci jeho oprávnění podle § 258 odst. 2 tr. ř., a to nejen na podkladě výpovědi svědka K-e před tím citované, že se domnívá, že obžalovaný chtěl tehdy rozbít okno u Z-ové, bydlící hned vedle K-e, s níž měl obžalovaný nemanželské dítě, nýbrž i proto, že nebylo nic zjištěno, co by nasvědčovalo pouhému neopatrnému počínání si, při němž došlo k rozbití okna K-ova. Námitka neúplnosti rozsudku, pokud zmateční stížnost poukazuje na svědectví K-ovo, že obžalovaný nevěděl, co dělá, že neměl příčiny proti němu tak jednati, a že se mu omlouval, že to udělati nechtěl, netýká se při zjištěné opilosti obžalovaného okolností rozhodných. Pokud se týče náležitostí přestupku podle § 523 tr. zák., stačí poukázati na důvody plenárního rozhodnutí n. s. sb. č. 3145. Skutkově zjištěná trestná činnost obžalovaného jeví se na venek — bez ohledu na náležitosti stránky subjektivní — jako zlomyslné poškození cizího majetku, z něhož mohlo vzejíti nebezpečnoství pro život, zdraví a bezpečnost lidského těla, tudíž jako zločin podle § 85 b) tr. zák. Vzájemné sčlenění předpisů §§ 2 písm. c), 236 a 523 tr. zák. neponechává pochybnosti, že zákon stihá za přestupek opilství činy, které, provázeny úmyslem podle § 1 tr. zák., byly by zločinem, při nichž však složitější duševní pochody, pro zločinný zlý úmysl nevyhnutelné, jsou pro úplné opilství pachatelovo vyloučeny. Zjištění rozsudku, že obžalovaný nevěděl ani, co dělá, nemohlo proto, jak se mylně domnívá zmateční stížnost, přivoditi jeho úplnou beztrestnost.

Čís. 4163.

Ustanovení § 1 zák. ze dne 18. srpna 1918, čís. 318 ř. zák. vztahuje se jen na trestné činy, které mohou býti stihány občanskými trestními soudy.

Byl-li obviněný vzat bez žádosti vojenského soudu do prozatímní uschovací vazby vyšetřujícím soudcem krajského soudu, který se do-